

מלכת

האצבעונים

במקור הם נועדו להגן על האצבע בזמן התפירה, אבל מאז הם הפכו לפריט אספנות נחשק. פרמלה, אספנית אצבעונים, מסבירה את סוד הקסם הזעיר

אנשים מעטים עדיין תופרים בחוט ומחט, אבל ייצור האצבעונים לא פסק: יש אצבעונים מיוחדים שמוצרים עבור אספנים והם נועדו לתצוגה בלבד. חלקם - כמו למשל אצבעונים שפסלון מוצמד אליהם - בכלל לא יכולים לשמש לתפירה.

חיות, ליצנים ובבושקות

פרמלה זק ממושב צופית שבשרון היא אחת מאספניות האצבעונים הגדולות בישראל: האוסף שלה מונה 1,305 אצבעונים! הם מסודרים בארונות מיוחדים עם דלתות מזכוכית כדי

כתב וצילם < **יותם יעקבסון**

א רק ילדים אוהבים לאסוף דברים, גם מבוגרים מתמכרים לאספנות, ולאוו דווקא של בולים. עד כמה שהדבר מפתיע, אחד האוספים הנפוצים ביותר בעולם הוא של אצבעונים, אותם פיסויים קטנים שעמים על האצבע בזמן התפירה כדי שלא להידקר מהמחט. נכון שרק

בהם אילן רמון. סדרה אחרת, שהוציאה חברת קוסמטיקה, מראה דמויות של נשים לבושות בדגמי אופנה. מרוסיה הגיעו אצבעונים עשויים חוטי ברזל מרותכים זה לזה בשיטה מיוחדת ואצבעונים מעץ בצורת פשוטות. ויש גם אצבעון בצורת ספר שעליו כתוב "עליסה בארץ הפלאות". מאז החלה פרמלה לאסוף אצבעונים יודעים פולם מה להביא לה במתנה, ואין דבר שמשמח אותה יותר.

האצבעון היקר מכולם

בעיני פרמלה לאצבעונים יש יתרון נהדר: זו מזכרת שאפשר להביא מכל מקום בעולם, ולמרות גודלה הקט היא מזכירה נשכחות. פרמלה רואה באצבעונים

מה באמת?

אספנות אצבעונים נמצאת במקום השלישי ברשימת הדברים הכי נאספים בעולם. במקום הראשון נמצא איסוף בולים, ובשני - איסוף מכוניות צעצוע.

שאפשר יהיה לראות אותם כל הזמן. אפשר למצוא שם סדרות של אצבעונים מחרסינה עם ציורים של בקבוקי משקאות קלים, כלי תפירה, חיות בית, פרחים ועוד. יש אצבעונים עשויים קריסטל שביר ואצבעונים שעליהם יושבים פסלים זעירים של גיבורי אגדות האחים גרים, יצורים מהמיתולוגיה, בעלי חיים וליצנים. לפרמלה יש גם אצבעונים עם ציורים של מקומות בעולם, מזכרת מכל מיני טיולים. בתצוגה שלה יש סדרה של אצבעונים שהוציאה נאס"א, סוכנות החלל האמריקאית, לזכר האסטרונאוטים שנהרגו באסון המעבורת קולומביה,

פרמלה (בתמונה למעלה) וכמה אצבעונים מתוך האוסף שלה

יצירות אמנות לכל דבר. יש בהם דיוק טכני ויופי רב, והם מאפשרים ללמוד על תרבויות רחוקות.

במרכז ארון התצוגה הגדול של פרמלה, על מסד מוגבה, נמצא אצבעון מתכת מעוקם ושובור. את האצבעון הזה קיבלה פרמלה מאישה מבוגרת שפגשה במקרה. "היא ישבה ותיקנה את המדים של הנכד שלה שהיה חייל", מספרת פרמלה. "התיישבתי לידה וראיתי לצדה קופסה מלאה אצבעונים. אחד מהם היה מלוכלך ועקום. שאלתי

אחותה מאז חיו בגטו בזמן השואה. בעזרתו היו מתקנות בגדים וזוכות בתמורה בתפוח אדמה או בפרוסת לחם יבשה. שתי האחיות שמרו עליו מפל משמר מפיון שהיה מקור פרנסתן. כשראתה האישה את התלהבותה של פרמלה מהסיפור והבינה עד כמה היא אוהבת אצבעונים, החליטה למסור לה את האצבעון במתנה. פרמלה הבטיחה שתשמור אותו במקום של כבוד במרכז

אותה בשביל מה היא מחזיקה אצבעון ישן כזה, והאישה סיפרה סיפור מופלא". מתברר שהאצבעון הזה ליווה את האישה ואת

האוסף של פרמלה מונה יותר מאלף אצבעונים מרהיבים, אבל המיוחד מכולם הוא אצבעון המתכת הישן (משמאל)

האוסף שלה, וכך היא עושה.

